

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Victor Boico,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocata Bratu Ana în numele inculpatului prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2022, în cauza penală, în privința lui

Popa Sergiu XXXXX născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță de la 18.01.2021 până la 20.04.2021;

Instanța de apel de la 12.05.2021 până la 16.03.2022;

Instanța de recurs de la 26.05.2022 până la 07.11.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 20 aprilie 2021, Popa Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal la 8 luni închisoare; în baza art. 27, 171 alin. (1) Cod penal la 3 ani 6 luni închisoare; în baza art. 172 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare; în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal la 8 ani 6 luni închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al acestor pedepse, i s-a stabilit pedeapsa de 11 ani închisoare, și în temeiul art. 85 alin. (1), (3) Cod penal, prin cumul de sentințe, la respectiva pedeapsă s-a adăugat în întregime pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 02 decembrie 2020 de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, fiindu-i stabilită lui Popa Sergiu prin aplicarea prevederilor art. 87 alin. (1) Cod penal pedeapsa definitivă de 11 ani și 40 zile închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Popa Sergiu în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 320, 00 (trei sute douăzeci și doi) lei.

2. Pentru a pronunța sentința în cauză, prima instanță a constatat că, Popa Sergiu la data de 26 decembrie 2020, în jurul orei 01:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în XXXXX, s-a deplasat la domiciliul lui Arbuz Anastasia, situat în aceeași localitate, unde intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor, a pătruns ilegal, fără consimțământul lui Arbuz Anastasia în domiciliul ultimei, unde a aplicat violență față de aceasta,

manifestată prin apucare, tragere de corp și aplicarea de lovituri peste diferite părți ale corpului și la cerințele ultimei de a părăsi domiciliul, a refuzat categoric.

Prin acțiunile sale, Popa Sergiu a comis infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal, cu indicii de calificare: *Violarea de domiciliu, pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, precum și refuzul de a părăsi domiciliul la cererea ei, acțiuni săvârșite cu aplicare violenței.*

Tot el, la data de 26 decembrie 2020, fiind în stare de ebrietate alcoolică, după ce în jurul orei 01:00, a pătruns și a rămas ilegal în gospodăria Anastasiei Arbuz amplasată în satul XXXXX, refuzând de a părăsi acest domiciliu la cererea părții vătămate, intenționat, având scop de a-și satisface poftele sexuale cu partea vătămată Arbuz Anastasia, prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra din cauza vârstei înaintate, intenționat, aplicând violența fizică față de aceasta pentru a intra în raport sexual contrar voinței ei, manifestată prin aplicarea de lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, a dezbrăcat-o de haine și i-a legat mâinile la spate cu un prosop, încercând să-i învingă rezistența pentru a avea un raport sexual cu ea, însă din cauze independente de voința sa, nefiind adus penisul său în stare de erecție, nu și-a dus până la capăt intenția.

Prin acțiunile sale, Popa Sergiu a comis infracțiunea prevăzută de art. 27, 171 alin. (1) Cod penal, cu indicii de calificare: *Tentativă de viol, tentativa la raport sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, acțiune intenționată care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.*

Tot el, la data de 26 decembrie 2020, fiind în stare de ebrietate alcoolică, după ce în jurul orei 01:00, a pătruns și a rămas ilegal în gospodăria Anastasiei Arbuz amplasată în XXXXX, refuzând de a părăsi acest domiciliu la cererea părții vătămate și după ce a încercat să întrețină un raport sexual forțat cu ea, intenționat, având scopul de a-și satisface poftele sexuale în forme perverse cu partea vătămată Arbuz Anastasia, prin constrângere fizică și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra din cauza vârstei înaintate, intenționat, aplicând violența fizică față de aceasta, manifestată prin aplicarea de lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, satisfăcându-și pofta sexuală în forme perverse.

Prin acțiunile, sale Popa Sergiu a comis infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (1) Cod penal, cu indicii de calificare: *Satisfacerea poftei sexuale în forme perverse săvârșită prin constrângere fizică a persoanei și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra.*

Tot el, la data 26.12.2020, fiind în stare de ebrietate alcoolică, după ce în jurul orei 01:00, a pătruns și a rămas ilegal în gospodăria Anastasiei Arbuz amplasată în XXXXX, refuzând de a părăsi acest domiciliu la cererea părții vătămate, și după ce a încercat să întrețină un raport sexual forțat cu ea și și-a satisfăcut poftele sale sexuale,

prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, intenționat, având drept scop comiterea atacului asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, a agresat fizic partea vătămată Arbuz Anastasia, aplicând violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, manifestată prin aplicarea de lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i părții vătămate leziuni corporale sub formă de edem a feței cu echimoză periorbitală pe stânga, însoțită de comotie cerebrală, edem și echimoză a antebrațului stâng cu fisura osului radial stâng în loc tipic fără deplasare, care s-au produs prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent prin mecanism de lovire cu sau de acesta, pot data din 26 decembrie 2020, condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202029D0182 din 28.12.2020, se califică ca vătămare corporală medie, după care a sustras în mod deschis de la Arbuz Anastasia cerceii din aur, smulgându-i din urechi, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 2 000 lei.

Prin acțiunile sale Popa Sergiu a comis infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal, cu indicii de calificare: *Tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, acțiuni săvârșite prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Olsanski Alexandr în numele inculpatului prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popa Sergiu să fie achitat pe art. 27, 171 alin. (1); 172 alin. (1) și art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunilor menționate.

În argumentarea acestor cerințe apărătorul-apelant a menționat că din start inculpatul a recunoscut vina doar în faptul că a pătruns ilegal în domiciliul părții vătămate cu aplicarea violenței, negând comiterea altor infracțiuni.

Apelantul a susținut că nu este demonstrată cu certitudine comiterea de către Popa Sergiu a infracțiunilor prevăzute de art. 27, 171 alin. (1); 172 alin. (1) și art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, deoarece acuzațiile aduse pe aceste capete de învinuire sunt în exclusivitate bazate pe declarațiile părții vătămate fără a fi confirmate prin probe obiective, or, în vederea confirmării/infirmării declarațiilor Anastasiei Arbuz nu au fost efectuate expertizele biologică și a microparticulelor.

De asemenea, apărătorul a indicat că martorii Duminică Angela și Duminică Raisa nu sunt martori-oculari, iar declarațiile lor referitor la evenimentele în cauză rezultă din cele auzite de la partea vătămată.

3.1. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel avocata Ciuhrii Ludmila, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit

modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate de la art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal la art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse minime, micșorarea sancțiunilor penale aplicate inculpatului în baza art. 179 alin. (2) și art. 27, 171 alin. (1) și 172 alin. (1) Cod penal la limita minimă a normelor de drept penal indicate; constatarea deținerii lui Popa Sergiu în instituția penitenciară în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO și compensarea încălcării drepturilor lui cu reducerea pedepsei, calculând 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

În argumentarea cerințelor formulate apelanta a menționat că în baza declarațiilor părții vătămate depuse pe parcursul procesului penal, acțiunile inculpatului, descrise de Arbuș Anastasia, au primit încadrare juridică greșită, or, în acțiunile lui lipsesc semnele infracțiunii de tâlhărie prevăzută la art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal, deoarece sustragerea deschisă a cerceilor părții vătămate, solicitarea banilor de la partea vătămată, n-a fost însoțită de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, deci, urmează a fi calificată drept tentativă de jaf, infracțiune prevăzută la art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, fără incriminarea semnului calificativ „*prin pătrundere în locuință*” pe motiv că intenția de a sustrage i-a apărut în timp ce dânsul se afla de ceva timp în locuința părții vătămate, scopul pătrunderii fiind altul decât sustragerea de bani și bunuri.

Cu referire la pedepsele aplicate inculpatului în baza art. 179 alin. (2), art. 27, 171 alin. (1) și art. 172 alin. (1) Cod penal, apelanta a invocat că acestea sunt prea aspre, cuantumul cărora urmează a fi diminuat la limitele minime ale sancțiunilor, excluzând din învinuire circumstanțele neconfirmate prin careva probe, cum ar fi: refuzul categoric de a ieși din gospodăria părții vătămate, aplicarea loviturilor cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, smulgerea cerceilor din urechile părții vătămate.

De asemenea, apelanta a solicitat constatarea deținerii lui Popa Sergiu, în perioada 26.12.2020-20.04.2021 în arest preventiv în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO și compensarea încălcării vizate cu reducerea pedepsei, în conformitate cu art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, inculpatul deplângând supraaglomerarea celulelor, condițiile igienice precare, fumatul în celule

Ulterior, în cadrul ședinței apărătorul a solicitat aplicarea față de Popa Sergiu a prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și anume, a pledat pentru încetarea procesului penal pe învinuirea înaintată în baza art. 179 alin. (2) Cod penal în temeiul art. 1 al Legii nominalizate, cu aplicarea art. 7 lit. a) din Lege și pe

învinuirile aduse în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (1) și art. 172 alin. (1) Cod penal.

Deja în susțineri verbale, apărătorul Bratu Ana a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Popa Sergiu, pe motiv că nu sunt întrunite elementele infracțiunii, totodată pledând și pentru aplicarea prevederilor art. 1, art. 2, art. 5, art. 7, art. 9 ale Legii nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2022, au fost admise din alte motive apelurile avocaților Olșanski Alexandr și Ciuhrii Ludmila, declarate în numele lui Popa Sergiu, casată sentința în latura pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

„Popa Sergiu XXXXX se consideră condamnat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, însă în corespundere cu art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 107 alin. (1) Cod penal se liberează de pedeapsă, în temeiul art. 2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 (în vigoare 31.12.2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Popa Sergiu XXXXX se consideră condamnat în baza art. 27, 171 alin. (1); art. 172 alin. (1) și art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, cu stabilirea pedepselor după cum urmează:

- în baza art. 27, 171 alin. (1) Cod penal - 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare;
- în baza art. 172 alin. (1) Cod penal - 4 (patru) ani închisoare;
- în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal - 8 (opt) ani și 6 (șase) luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, se stabilește inculpatului Popa Sergiu XXXXX pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani și 6 (șase) luni.

În temeiul art. 85 și art. 87 Cod penal, prin cumul de sentințe, la respectiva pedeapsă se adăugă în întregime pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoria Soroca, sediul Central din 02.12.2020 și se stabilește inculpatului Popa Sergiu XXXXX pedeapsa definitivă de 10 (zece) ani și 7 (șapte) luni și 10 (zece) zile închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Dispozițiile sentinței cu privire la cheltuieli judiciare și corpuri delictive, se mențin.

Se admite cererea înaintată în interesele inculpatului Popa Sergiu XXXXX cu privire la reducerea termenului de pedeapsă, în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în legătură cu încălcarea drepturilor acestuia privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din CEDO.

Se constată faptul că Popa Sergiu XXXXX a fost deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți, în perioada 31.12.2020-20.04.2021, adică 110 (una sută zece) zile, în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO.

În condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 10 (zece) ani și 7 (șapte) luni și 10 (zece) zile, stabilită inculpatului Popa Sergiu XXXXX prin respectiva decizie, se reduce cu 220 (două sute douăzeci) zile, pentru perioada în care Popa Sergiu XXXXX s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr.11 Bălți.

Popa Sergiu XXXXX se menține în continuare în stare de arest, termenul pedepsei urmându-i a fi calculat din 16.03.2022, cu includerea în acest termen a perioadei în care s-a aflat în arest, de la 26.12.2020 până la 16.03.2022."

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale, prin prisma acestora instanța de judecată a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei. Probele administrate formează un ansamblu probatoriu, prin care se combat argumentele invocate în cererile de apel și în cadrul ședinței de judecată.

Astfel, instanța de apel a subliniat că în cadrul procesului judiciar apărarea și-a ales o poziție incertă privitor la acuzațiile aduse lui Popa Sergiu, or, inițial, în apelul avocatului Olșanki Alexandr se invocă recunoașterea de către inculpat a pătrunderii sale ilegale în domiciliul părții vătămate cu aplicarea violenței, fiind negată implicarea inculpatului în comiterea altor infracțiuni. În apelul avocatului Ciuhrii Ludmila, se invocă o altă poziție de apărare, și anume, recalificarea acțiunilor inculpatului din tâlhărie în jaf, iar pentru celelalte infracțiuni doar s-a solicitat micșorarea cuantumului pedepselor aplicate, fără a fi invocat dezacord cu circumstanțele de fapt și de drept constatate pe marginea acestor acuzații. Deja în instanța de apel, avocatul Bratu Ana a invocat inițial necesitatea rejudecării cauzei în prima instanță în vederea remedierii dreptului încălcat al inculpatului, pretinzând că acestuia i s-a lezat dreptul la apărare atât la etapa urmăririi penale cât și în instanța de judecată. Ulterior, avocatul a invocat că este cazul rejudecării cauzei în instanța de apel, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece în acțiunile lui Popa Sergiu nu sunt întrunite elementele infracțiunilor imputate. La final, apărătorul a optat pentru aplicarea față de Popa Sergiu a actului de amnistie.

Analizând poziția părții apărării, care pe parcursul procesului a fost una contradictorie, instanța de apel a constatat privind legalitatea sentinței adoptate, or, instanța de fond a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei prin prisma probelor acumulate și cercetate în ședință. În acest sens, instanța de fond întemeiat a bazat sentința de condamnare pe probele scrise ale cauzei penale, declarațiile părții vătămate și a martorilor.

Respectiv, potrivit comunicării telefonice nr.9139 din 26.12.2020, Duminică Angela a comunicat, că la 26.12.2020 vecina sa Arbuz Anastasia a fost agresată fizic de către o persoană necunoscută (f.d.6, vol.I), în aceeași zi Arbuz Anastasia a sesizat organele de drept cu plângere (denunț), solicitând de a fi luate măsuri cu persoană necunoscută, care la data de 26.12.2020, pe timp de noapte ilegal a pătruns în domiciliul său amplasat în XXXXX, a încercat să o violeze, a săvârșit asupra ei acțiuni perverse și a depozitat-o de cercei din aur (f.d.5, vol. I).

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202029D0182 Arbuz Anastasia prezintă edem a feței cu echimoză periorbitală pe stânga însoțită de comotie cerebrală, edem și echimoză a antebrațului stâng cu fisură a osului radial stâng în locul tipic fără deplasare, care s-au produs prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent prin mecanism de lovire cu sau de acesta posibil în circumstanțele descrise, pot data din 26.12.2020, condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie (f.d.54-56, vol. I).

Potrivit declarațiilor părții vătămate Arbuz Anastasia depuse la urmărire penală (f.d.31-32, vol.I) și în instanța de judecată (f.d.140-141, vol.I), la data de 25.12.2020, în jurul orei 23:00, a auzit gălăgie afară în ogradă. Imediat a descuiat ușa și a ieșit în ogradă, unde a observat un bărbat necunoscut, despre care ulterior a aflat că este Popa Sergiu. S-a speriat și a început să strige, la ce Popa Sergiu s-a repezit spre ea, i-a pus scurta în cap și i-a astupat gura, după ce a împins-o în casă. În timp ce se aflau în casă, Popa Sergiu i-a cerut bani, spunând că are nevoie de 1 000 lei. Popa Sergiu i-a scos toate hainele de pe ea și s-a dezbrăcat de pantaloni și a încercat să întrețină cu ea în raport sexual forțat, însă nu i-a reușit din motive ce nu au depins de voința acestuia și în continuare a comis acțiuni violente cu caracter sexual. Ulterior, a culcat-o pe pat, i-a înfășurat un halat împrejurul gâtului și a încercat s-o stranguleze, însă din cauza că, colanul de la halat s-a slăbit a reușit să-și dea halatul de pe gură. La un moment dat Popa Sergiu a adormit, din care motiv a decis să fugă din casă. Și-a luat o haină pe ea și ieșind afară a fugit în gospodăria vecinei Duminică Angela, căreia i-a povestit despre cele întâmplate. Duminică Angela a chemat salvarea și a apelat la poliție. În scurt timp la fața locului au sosit colaboratorii de poliție și salvarea, care i-a acordat ajutor medical. A mai menționat, că Popa Sergiu i-a smuls din urechi cerceii din aur pe care ulterior i-a găsit în casă.

Instanța de apel a conchis că declarațiile părții vătămate sunt consecvente, nefiind prezente divergențe între cele relatate în cadrul urmăririi penale și declarațiile depuse în ședința instanței de fond.

În instanța de fond martorul Duminică Angela a declarat că, în jurul orei 03:20, vecina sa Arbuz Anastasia a bătut la ușă, era îmbrăcată în palton, aceasta plângea, iar la întrebarea ce s-a întâmplat a comunicat, că la ea în gospodărie a intrat un bărbat

necunoscut care a bătut-o, i-a cerut bani și a încercat s-o violeze, după care acesta a rămas să doarmă, iar ea a fugit. Imediat a apelat la poliție și salvare, după care a telefonat-o pe mama sa Duminică Raisa și pe un vecin cărora le-a cerut să vină la ea. Până la sosirea colaboratorilor de poliție, împreună cu fiul ei Mihail, mama Duminică Raisa, vecinul și Arbuz Anastasia au decis să meargă la Arbuz Anastasia acasă. În scurt timp la fața locului au sosit doi colaboratori ai poliției, care l-au reținut pe Popa Sergiu.

Duminică Raisa în instanța de fond a declarat că, la 26.12.2020, în jurul orei 04:00, a fost telefonată de fiica sa Duminică Angela, care i-a comunicat că la ea a venit vecina Arbuz Anastasia, care plângea și era dezbrăcată. Auzind aceasta imediat a mers la fiica sa. Intrând în casă a văzut-o pe Arbuz Anastasia, care era murdară de sânge, îmbrăcată doar într-un palton. La întrebarea ce s-a întâmplat Arbuz Anastasia i-a comunicat că, la ea în casă a intrat un băiat necunoscut, care a bătut-o și a încercat să o violeze. Ulterior, au decis să meargă la Arbuz Anastasia, iar în timp ce se îndreptau spre gospodărie au sosit colaboratorii de poliție, care au intrat primii în casă și l-au reținut pe băiatul necunoscut. Imediat după colaboratorii de poliție au intrat și ei. În casă era dezordine, lucrurile erau aruncate pe jos și se observau urme de sânge.

Martorul Tamazlîcari Vitalie în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că la 25.12.2020 a fost implicat în serviciul GRO a IP Soroca. În jurul orei 04:00, de la serviciul unic 112, a parvenit comunicare telefonică, prin care au fost informați despre faptul că, o persoană necunoscută de gen masculin a agresat fizic o persoană de gen feminin la domiciliul său amplasat în XXXXX. Împreună cu colegul de serviciu Gheorghilaș Cristian s-au deplasat la fața locului, unde au fost întâmpinați de vecinele Anastasiei Arbuz, care le-au comunicat că, la domiciliul acesteia se află o persoană necunoscută. Ajungând la gospodăria Anastasiei Arbuz, împreună cu vecinii, au intrat în casă, unde pe un pat au observat un bărbat, care dormea. Imediat l-au trezit, ultimul manifestând un comportament neadecvat, opunând rezistență fizică, din care motiv a fost încătușat. Peste puțin timp a venit Arbuz Anastasia, care era murdară de sânge și avea echimoze pe față. Din spusele vecinilor, bărbatul necunoscut a fost identificat ca fiind Popa Sergiu. A mai menționat că, la momentul când l-au ridicat de pe pat pe bărbatul necunoscut ultimul avea pantalonii dați în jos și se vedea lenjeria intimă.

Deși apărarea pretinde că declarațiile depuse în instanța de fond de către martori urmează să nu fie luate în calcul, deoarece aceștia relatează circumstanțele din cele auzite din relatările părții vătămate, nefiind martori oculari ale evenimentelor ce se impută inculpatului, totuși instanța de apel a stabilit că criticile respective sunt neîntemeiate, întrucât condamnarea lui Popa Sergiu nu este bazată exclusiv pe declarațiile martorilor, aceste declarații coroborând cu cele depuse de către Arbuz

Anastasia și cu probele scrise ale cauzei, probele administrate fiind analizate prin prisma pertinentei, utilității și coroborării, făcându-se o analiză în acest sens.

Astfel, în crearea convingerii despre realitatea celor întâmplate, declarațiile depuse în instanța de judecată de către partea vătămată și martori se completează cu probe scrise precum, procesul-verbal de cercetare la fața locului cu tabelul fotografic din 26.12.2020 în care sunt fixate rezultatele cercetării gospodăriei Anastasiei Arbuz amplasată în XXXXX (f.d.7-23), din care rezultă, că în odaie era o dezordine, hainele, plapuma și pernele fiind aruncate, pe suprafața acestora observându-se pete brun-roșietice asemănătoare cu sânge. Tot în cadrul cercetării, pe podea s-au depistat doi cercei de culoare galbenă, unul dintre care fiind deteriorat.

Apărarea a mai indicat că în vederea depistării cerceilor pretins sustrași urma a fi efectuată percheziția corporală a lui Popa Sergiu în momentul reținerii, însă la caz, bunul pretins sustras a fost depistat în cadrul efectuării cercetării domiciliului Anastasiei Arbuz. Ultima în cadrul procesului declarând că Popa Sergiu, aplicând violența îi cerea bani, spunând că are nevoie de 1 000 lei, însă așa bani partea vătămată nu deținea, respectiv inculpatul, i-a smuls cerceii din urechi. În cadrul cercetării ce a avut loc în locuința părții vătămate, au fost depistați cerceii pe care Popa Sergiu i le-a smuls din urechile Anastasiei Arbuz, unul dintre care era deteriorat. Astfel, alegațiile apărării că cerceii nu au fost depistați la inculpat, instanța de apel a menționat că acest moment nu are importanță pentru calificarea acțiunilor inculpatului ca fiind tâlhărie, or, pentru consumarea infracțiunii de tâlhărie este suficientă declanșarea atacului în scopul sustragerii bunurilor altei persoane fără necesitatea ca acțiunea să se finalizeze cu sustragerea reală a bunurilor. Este irelevantă invocarea apărării, precum că careva leziuni în regiunea urechilor la partea vătămată nu s-au depistat, or, lipsa mențiunilor în raportul de expertiză despre leziunile din regiunea urechilor, nu răstoarnă poziția părții vătămate, care pe parcursul procesului cert indică faptul că inculpatul i-a smuls cerceii din urechi, iar ultima nu indică despre primirea vreunor leziuni ca rezultat anume al acestor acțiuni, invocând despre violența cu care a acționat inculpatul: *îi astupa gura, o împingea, o strangula înfășurând halatul în jurul gâtului*, consecințele cărora sunt notate în raportului de expertiză judiciară nr.202029D0182 din 28.12.2020. La caz a fost demonstrat că inițial, Popa Sergiu a aplicat violență față de Arbuz Anastasia în vederea obținerii mijloacelor bănești, însă primind răspuns că așa sumă de bani nu are acesta i-a smuls cerceii, ulterior violența fiind aplicată cu scopul de a întreține raport sexual cu partea vătămată și în vederea satisfacerii poftelor sexuale în formă perversă cu aceasta.

De asemenea, instanța de apel a respins alegațiile avocatului Olșanski Alexandr cu referire la faptul că a lipsit erecția, respectiv, acesta nicidecum nu putea comite infracțiunea de viol. La caz nu prezintă dubii calificarea acțiunilor inculpatului ca

fiind tentativă de viol, întrucât acțiunile acestuia exprimate prin dezbrăcarea Anastasiei Arbuz, împingerea acesteia pe pat și aplicarea violenței ca rezultat al refuzului acesteia de a întreține raport sexual, indică cert despre intenția inculpatului de a întreține cu partea vătămată un raport sexual forțat, însă actul sexual nu a avut loc din motivul lipsei de erecție, fapt ce a determinat calificarea infracțiunii conform art. 27, 171 alin. (1) Cod penal.

Totodată, nu pot apărea dubii privitor la calificarea acțiunilor inculpatului conform art. 172 alin. (2) Cod penal, or, respectiva infracțiune se consumă odată cu începerea realizării actului sexual al făptuitorului cu victima, indiferent de consecințe, la caz, în baza probelor cercetate s-a stabilit cert că pentru a-și satisface pofta sexuală în formă perversă Popa Sergiu cu forța a deschis gura părții vătămate și de mai multe ori i-a introdus membrul viril în cavitatea bucală.

În acest sens, instanța de apel a menționat că martorul Tamazlîcari Vitalie în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că la momentul depistării lui Popa Sergiu dormind pe pat în odaia părții vătămate, acesta avea pantalonii dați în jos și se vedea lenjeria intimă, martorul Svinorez Miroslav menționând, că în momentul când polițiștii îl încătușau pe Popa Sergiu, fermoarul de la blugii acestuia era deschis.

Astfel, instanța de apel a conchis că aceste declarații nu prezintă îndoieli privitor la faptul că până a adormi în domiciliul părții vătămate Popa Sergiu a comis în privința acesteia tentativă de viol și acțiuni perverse cu caracter sexual în vederea satisfacerii poftelor sale sexuale.

Instanța de apel catalogat ca fiind irelevante declarațiile martorilor Melnic Maria și Svinorez Miroslav depuse în instanța de apel privitor la faptul organizării de către Arbuz Anastasia a mesei de pomenire în ziua incidentului, or, faptul că în timpul zilei în gospodăria părții vătămate au intrat/ieșit mai multe persoane nu are relevanță pentru desfășurarea acțiunilor lui Popa Sergiu ce au avut loc în noaptea de 26.12.2020 în privința Anastasiei Arbuz, or, aceasta direct indică asupra lui Popa Sergiu, care după comiterea infracțiunilor a rămas și a adormit în domiciliul părții vătămate, fiind depistat și reținut acolo în aceiași noapte.

Mai mult decât atât, instanța de apel a respins ca fiind nefondate invocările apărării privitor la necesitatea reîncadrării acțiunilor lui Popa Sergiu de la art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal la art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, or, la caz persistă violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, violență care s-a soldat cu vătămare medie a integrității corporale a părții vătămate, fapta consumându-se.

Cu referire la calificarea acțiunilor inculpatului Popa Sergiu conform art. 179 alin. (2) Cod penal, apărarea a invocat că lipsa deteriorărilor pe ușă, la lacăt și pe geam ar indica că Popa Sergiu nu a intrat ilegal în domiciliul părții vătămate, însă lipsa acestor deteriorări nu decriminalizează acțiunile inculpatului, or, partea vătămată a declarat

pe parcursul procesului, că auzind gălăgie afară a descuiat ușa și a ieșit în ogradă, unde l-a observat pe Popa Sergiu, și a început să strige, însă acesta s-a repezit spre ea, i-a pus scurta în cap și i-a astupat gura, după ce a împins-o în casă. Ulterioara aplicare a violenței și realizarea acțiunilor infracționale ale inculpatului vizavi de partea vătămată au avut loc în domiciliul Anastasiei Victimei, în care inculpatului se afla în lipsa acordului părții vătămate.

Popa Sergiu în cadrul urmăririi penale, fiind audiat în calitate de bănuit/învinuit, a declarat, că în seara de 25.12.2020 a servit băuturi spirtoase la niște prieteni. La un moment, simțind că este foarte beat s-a pornit acasă. Ulterior s-a trezit într-o casă străină, nu ține minte cum a ajuns în ea. Ține minte doar că a fost trezit de polițiști și ulterior reținut. Admite că evenimentele relatate de partea vătămată au avut loc, însă nu ține minte din motiv că era în stare de ebrietate avansată. Îi pare rău și se căiește (f.d. 65, 69 vol. I).

Apărătorul inculpatului Bratu Ana a solicitat declararea nulă și ca fiind inadmisibile aceste declarații, precum și a ordonanțelor de recunoaștere a lui Popa Sergiu în calitate de bănuit/învinuit, și a proceselor-verbale de audiere a martorilor Gheorghelaș Cristian și Tamazlîcari Vitalie, invocând că au fost obținute prin încălcarea dreptului la apărare, și care urmează a fi excluse.

În acest sens, instanța de apel a notat că la finalizarea urmăririi penale, materialele cauzei penale au fost prezentate lui Popa Sergiu și apărătorului acestuia, însă careva obiecții, cereri de completare a urmăririi penale sau de declarare a nulității a careva acte, aceștia nu au înaintat.

Astfel, instanța de apel a subliniat că partea apărării nici la etapa urmăririi penale, la finalizarea acesteia, dar nici la prezentarea materialelor urmăririi penale nu a invocat nulitatea actelor procedurale, înaintând solicitarea în cauză abia cu prilejul judecării cauzei în ordine de apel, fapt inadmisibil, or, potrivit prevederilor alin. (4) art. 251 Cod de procedură penală, încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță. La caz, audierea lui Popa Sergiu în calitate de bănuit/învinuit, precum înaintarea bănuielii și învinuirii, a avut loc în prezența apărătorului Olșanski Alexandr, care a participat în calitate de apărător al inculpatului și în cadrul procesului judiciar. Astfel, actele urmau a fi contestate la prezentarea materialelor de urmărire penală, fapt ce nu s-a efectuat, respectiv, acestea nu cad sub incidența prevederilor art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, nefiind lovite de nulitate absolută.

Subsecvent, instanța de apel a invocat că în condițiile speței lipsesc motive pentru a declara inadmisibilitatea acestor acte/probe în temeiul art. 93-94 Cod de procedură penală, or, din vizualizarea acestora se atestă, că la fiecare dintre acțiuni procedurale/procesuale Popa Sergiu a fost asistat de avocatul Olșanski Alexandr, fiindu-i explicate drepturile/obligațiile de bănuit/învinuit, primind contra semnătură câte o copie de pe procesul-verbal și de pe informațiile privind drepturile/obligațiile bănuitului/învinuitului. În atare împrejurări nu persistă dubii privitor la faptul că lui Popa Sergiu i s-a adus la cunoștință dreptul de a fi asistat de avocatul ales. Nu prezintă dubii nici faptul că drepturile/obligațiile inculpatului au fost aduse la cunoștința lui Popa Sergiu, or, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din instanța de fond, la întrebarea instanței inculpatul a menționat, că informația privind drepturile și obligațiile, copia rechizitoriului a primit, respectivele documente fiindu-i clare. La soluționarea chestiunii privind admiterea apărătorului, Popa Sergiu a menționat că acceptă asistența juridică a avocatului Alexandr Olșanski. În instanța de apel apărarea a invocat critici privitor la calitatea serviciilor acordate de avocatul Olșanski Alexandr, însă soluționarea acestor aspecte nu ține de competența instanței de apel, mai ales că inculpatul careva plângeri sau cereri în acest sens către Uniunea Avocaților pe parcursul procesului nu a înaintat.

Cu referire la alegațiile apărătorului precum că în instanța de fond părții apărării i s-a refuzat în solicitarea audierii martorilor apărării, instanța de apel l-a respins ca fiind neîntemeiat, or, procesele-verbale ale ședințelor de judecată denotă, că la 22.01.2022 ordinea cercetării judecătorești a fost dispusă conform propunerii apărătorului. Urmare audierii părții vătămate Arbuz Anastasia și a martorilor Duminică Raisa, Duminică Angela, Tamazlîcari Vitalie, a fost anunțată întrerupere pentru asigurarea prezenței altor martori. În ședința din 23.02.2021 apărătorul a solicitat audierea martorilor Svinorez Miroslav și Gheorghilaș Cristian, ședința fiind amânată pentru 17.03.2021 cu obligarea părții apărării de a asigura prezența martorilor solicitați. La 17.03.2021 avocatul a invocat că nu a reușit să asigure prezența martorilor solicitați, motiv pentru care a renunțat la aceste probe. Deci, circumstanțele date dau temei de a considera declarativă invocarea avocatului Bratu Ana privitor la respingerea de către instanța de fond a demersului părții apărării cu privire la audierea martorilor părții apărării, or, apărătorul inculpatului Olșanski Alexandr a renunțat la martorii Svinorez Miroslav și Gheorghilaș Cristian, acest renunț fiind admis de către instanță.

Astfel, verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererile de apel înaintate în numele inculpatului Popa Sergiu, instanța de apel a reținut că temeiurile invocate de apărare nu și-au găsit confirmare, or, starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de fond, concordă cu circumstanțele stabilite și

probele administrate, iar acțiunile inculpatului au fost just încadrate conform art. 179 alin. (2); art. 27, 171 alin. (1); art. 172 alin. (1) și art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal.

Analizând circumstanțele și împrejurările speței prin prisma materialelor anexate la dosar ce vizează faptele infracționale comise de Popa Sergiu, personalitatea acestuia, instanța de apel a conchis că prima instanță justificat i-a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, iar quantumul pedepsei pentru fiecare infracțiune comisă a fost stabilit cu respectarea principiilor individualizării pedepsei penale.

Respectiv, instanța de apel a stabilit că pedeapsa aplicată inculpatului Popa Sergiu sub formă de închisoare, în quantumul stabilit de către prima instanță, este în coraport cu caracterul și gravitatea faptelor comise - două mai puțin grave și două infracțiuni grave, comise cu intenție, îndreptate împotriva inviolabilității sexuale a persoane, împotriva sănătății și integrității ei corporale, precum și împotriva proprietății acesteia; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit - scopul satisfacerii poftelor sexuale, inclusiv în formă perversă, sustragerea bunurilor însoțită de atac asupra persoanei în etate; personalitatea inculpatului - anterior a fost condamnat, antecedent penal nestins, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, se caracterizează satisfăcător; atitudinea inculpatului față de fapta comisă și procesul desfășurat - la diferite etape ale procesului a manifestat o poziție contradictorie, până la final pledând nevinovat; circumstanțe atenuante - lipsesc; circumstanțe agravante - lipsesc.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondată solicitarea apărării cu privire la aplicarea față de inculpat a pedepsei la limita minimă, or, prin analiza criteriilor enunțate supra este demonstrată inoportunitatea unei asemenea pedepse, care nu este aptă să conducă la realizarea scopurilor pedepsei de reeducare/corectare a inculpatului, de restabilirea echității sociale.

Cu referire la pedeapsa stabilită în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia că Popa Sergiu urmează a fi liberat de la executarea acesteia, motiv pentru care cererile de apel vor fi admise din alte motive decât cele invocate, cu casarea sentinței în latura pedepsei și pronunțarea în această latură a unei noi hotărâri.

În acest sens, instanța de apel a reținut că potrivit art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal și în cazurile prevăzute în art. 89 alin. (2) lit. a), b), c), e), f) și g) Cod penal, alin. (6) statuând, că la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei, alin. (2) stabilind că amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că la data de 31.12.2021 a intrat în vigoare Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care la alin. (1) al art. 1 stipulează, că prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2-5, 7, 8. La alin. (4) al art. 1 se notează, că aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate care cad sub incidența art. 2 alin. (4) - de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

La caz, instanța de apel a conchis că în temeiul art. 2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 (în vigoare 31.12.2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ținând cont de prevederile art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod penal și art. 107 alin. (1) Cod penal, Popa Sergiu urmează a fi liberat de pedeapsa penală stabilită acestuia în baza art. 179 alin. (2) Cod penal.

Cu referire la solicitarea apărătorului cu privire la aplicarea față de Popa Sergiu a actului de amnistie pe celelalte capete de acuzații, instanța de apel a notat că la etapa procesuală dată speței nu sunt aplicabile prevederile art. 1-5 ale Legii nr.243 din 24.12.2021 (în vigoare 31.12.2021) privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, ținând cont că la art. 6 alin. (1) lit. d) sunt stabilite persoane față de care amnistia nu se aplică, printre care fac parte persoanele inculpate pentru una dintre infracțiunile enumerate expres de legislator din Codul penal nr.985/2002, inclusiv, art. 171 și 172, și art. 188 Cod penal.

Dat fiind faptul că s-a constatat temei pentru liberarea lui Popa Sergiu de la executarea pedepsei în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, lăsând cuantumul pedepselor aplicate prin sentință acestuia în baza art. 27, 171 alin. (1); 172 alin. (1) și art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, instanța de apel a stabilit a fi oportun de a micșora cuantumul pedepsei stabilită lui Popa Sergiu în baza concursului de infracțiuni - 10 ani și 6 luni. Totodată, ținând cont de prevederile art. 85 și art. 87 Cod penal, instanța de apel la respectiva pedeapsă a adăugat în întregime pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Central din 02.12.2020 și i-a stabilit inculpatului Popa Sergiu pedeapsa definitivă de 10 ani și 7 luni și 10 zile închisoare, dispunând executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

De asemenea, instanța de apel a dispus la solicitarea părții apărării de a fi redusă pedeapsa inculpatului Popa Sergiu în conformitate cu art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

Așadar, potrivit cererii, s-a invocat aflarea lui Popa Sergiu în Penitenciarul nr.11 Bălți în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, inculpatul deplângând supraaglomerarea celulelor, condițiile igienice precare, fumatul în celule.

Potrivit raportului administrației Penitenciarului nr.11 Bălți, s-a indicat că Popa Sergiu s-ar fi aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor penitenciarului și izolatorului de urmărire penală, indicând totuși că penitenciarul este suprapopulat.

Contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către Penitenciarul nr.11 Bălți, instanța de apel a stabilit că Popa Sergiu a fost deținut în celule, în care acesta dispunea de spațiu de cazare cu suprafața de 2,00-3,00 m², ceea ce evident, este sub minimul acceptabil.

În acest sens, instanța de apel a ținut cont de Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți pe data de 31.10.2017 de către membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii, care în compartimentul "constatări" la pct.6 au indicat, că limitele stabilite prin ordin MJ nr.576 din 31.12.2014 emis în baza art. 224 Cod de Executare, plafonul de detenție al Penitenciarului nr.11 municipiul Bălți este de 520 persoane și suprafața medie calculată, conform numărului maxim admis de deținuți, constituie 3 m².

Astfel, analizând informația prezentată de administrația penitenciarului nominalizat, consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, în raport cu principiile generale stabilite în jurisprudența CtEDO cu referire la încălcarea art. 3 din Convenție și Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți, (elaborat de către Membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii), instanța de apel a ajuns la concluzia că dificultățile cu care s-a confruntat Popa Sergiu pe parcursul aflării sale în detenție provizorie în perioada indicată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art. 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În atare împrejurări, constatând că inculpatul Popa Sergiu a fost deținut în penitenciarul specificat, pe o perioadă de 110 zile în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, instanța de apel a admis cererea înaintată în interesele acestuia și va reduce termenul de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor lui Popa Sergiu privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 CEDO. Respectiv, în condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare stabilită inculpatului prin prezenta decizie - 10 ani și 7 luni și 10 zile, a

fost redusă cu 220 zile, perioadă de timp în care Popa Sergiu, s-a aflat în arest preventiv, calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Bratu Ana în numele inculpatului prin care solicită casarea integrală a sentinței și a deciziei parțial, în partea condamnării inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (1), 172 alin. (1) și art. 188 alin. (1) lit. d) și f) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În susținerea celor solicitate, apărarea indică că instanța de apel a pronunțat o decizie bazată pe presupuneri invocând dezacordul cu aprecierea probelor dată de instanță, mai mult, în acest sens, avocata subliniază aceleași motive ca și în instanța de apel.

De asemenea, recurenta remarcă că instanța de apel la aplicarea prevederilor art. 385 Cod de procedură penală a comis erori, indicând un calcul în sumă de 220 de zile, însă menționează că inculpatul s-a aflat în arest de la 26.12.2020 până la 16.03.2022, suma fiind de 415 de zile.

În aceste circumstanțe, avocata consideră că inculpatul Popa Sergiu se află în penitenciarul nr. 6 Soroca, fiind de fapt nevinovat, deoarece în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunilor imputate, și anume, art. 27, 171 alin. (1), 172 alin. (1) și art. 188 alin. (1) lit. d) și f) Cod penal, iar presupusa parte vătămată este decedată de mai bine de un an din cauza consumului de băuturi spirtoase.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu actele cauzei și ținând cont de opinia expusă în referință de către procuror, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, pentru considerentele de drept și de fapt expuse în contextul ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Soluția de admitere a recursului declarat, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță, la această etapă a procedurilor.

Din textului recursului declarat problema dedusă judecății în respectiva cauză vine în raport cu aprecierea probelor și aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, sub aspectul reducerii pedepsei penale aplicate inculpatului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că alegațiile avocatului în partea aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală sunt veridice și fac obiectul casării parțiale a deciziei recurate, fiind incident temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*”, iar în partea aprecierii eronată a probelor de către instanța de apel, Colegiul penal le respinge ca fiind neîntemeiate.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel micșorând pedeapsa aplicată inculpatului nu indică în partea descriptivă a deciziei formula de calcul cu care a operat și care a dus la micșorarea pedepsei cu 220 de zile. Or, instanța de apel urma să indice cu precizie calculul efectuat, temeiurile care au dus la micșorarea pedepsei și documentele care confirmă rațiunea reducerii pedepsei.

Astfel, instanța de apel la micșorarea termenului pedepsei ține cont de raportul prezentat de Administrația Națională a instituției penitenciare nr. 11 Bălți din 16 iunie 2021 nr. 2/4459, care denotă că inculpatul se deține până la data prezentării raportului către instanța de judecată în celula nr. 49 cu o suprafață de 27, 39 m², iar cifra deținuților variază de la 9 la 14 persoane, ceea ce confirmă că inculpatul în continuare se deținea în condiții inumane și degradante, or, standardul fiind de 4 m² de spațiu locativ per deținut.

De asemenea, Colegiul penal lărgit atrage atenția asupra faptului că în raportul în cauză este indicat și faptul că inculpatul în perioada de timp cuprinsă între 31 decembrie 2020 și 06 ianuarie 2021, s-a deținut în celula nr. 32 cu o suprafață totală de 14,43 m² fiind circa 5 deținuți în această celulă, în perioada de timp 06 ianuarie - 13 ianuarie 2021, a fost deținut cu încă 4 persoane în celula nr. 45 cu o suprafață de 13,97 m², iar din 13 ianuarie 2021 până la 23 aprilie 2021, Popa Sergiu a fost deținut alături de alte persoane numărul cărora variază de la 9 la 14 în celula nr. 17 care are o suprafață de 28, 92 m².

Din cele relatate mai sus, instanța de recurs ordinar constată că până la momentul prezentării raportului Administrației Naționale a instituției penitenciare nr. 11 Bălți, și anume, 16 iunie 2021, inculpatul s-a deținut în total 209 de zile în condiții inumane și degradante din motiv că spațiul locativ asigurat acestuia a fost mai mic decât 4 m².

În asemenea circumstanțe, instanța de apel la aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, la fel a luat în calcul raportul sus menționat (f.d. 42-45, vol. II), însă fără a indica un calcul clar și întemeiat pe informația ce se conține în raport a ajuns eronat la soluția de a reduce cu 220 de zile pedeapsa aplicată inculpatului pentru perioada în care s-a aflat în arest.

Mai mult decât atât, în dispozitivul deciziei instanța de apel indică că inculpatul s-a aflat în arest începând cu data de 26 decembrie 2020 până la 16 martie 2022, iar un simplu calcul demonstrează că 220 de zile, termen care a fost redus din pedeapsa cu închisoare de 10 ani și 7 luni, 10 zile stabilit inculpatului, este unul greșit (*a se vedea pct. 4 din prezenta decizie/sau f.d. 133, vol. II*).

Așadar, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că instanța de judecată la examinarea apelului în partea aplicării art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acest sens.

Instanța de recurs reține că, prima instanță a indicat în dispozitivul sentinței că „*Măsura preventivă aplicată inculpatului - arest preventiv- se menține până la intrarea sentinței în vigoare*”.

Prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, stipulează că în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: *două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv*.

Instanța de apel a admis în parte apelul inculpatului, a casat parțial sentința, în partea reducerii pedepsei în baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în temeiul articolului 385 alin. (5) Cod de procedură penală, a fost redusă pedeapsa stabilită inculpatului pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 11 Bălți în calitate de prevenit pentru perioada 26 decembrie 2020 (*data reținerii*) până la data de 16 martie 2022 (*data pronunțării dispozitivului deciziei*) cu 220 de zile.

Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel a redus pedeapsa stabilită inculpatului pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 11 în calitate de prevenit, însă a comis erori evidente în calcul efectuat, fără a indica clar cum a ajuns la concluzia de a reduce termenul doar cu 220 de zile.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit respinge ca neîntemeiate alegațiile apărării prin care susține dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, or, la etapa recursului ordinar, instanța nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Astfel, critica adusă de către apărătorul Bratu Ana referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt, care a fost efectuată de instanța de apel și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sunt, instanța de apel pe deplin

le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu și conform art. 414 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra motivelor cererilor de apel.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit subliniază că potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*a se vedea hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*a se vedea hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Așadar, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu stabilirea stării de fapt precum și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpat, mai mult hotărârea în această parte cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Însă, instanța de apel a pronunțat o decizie nemotivată în partea micșorării pedepsei penale în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, astfel, așa precum am menționat mai sus, Colegiul penal lărgit casează parțial decizia, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În concluzie, Colegiul penal lărgit susține că, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, totodată să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, să verifice și să aprecieze probele administrate în acest sens, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei ținând cont de motivele expuse în pct. 9 al prezentei decizii și să indice cu suficientă claritate formula de

calcul pentru a pronunța o hotărâre legală și întemeiată în această parte, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocata Bratu Ana în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2022, în partea aplicării prevederilor alin. (5) al art. 385 din Codul de procedură penală, în cauza penală în privința lui *Popa Sergiu XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Pronunțată integral la *16 decembrie 2022*.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Victor Boico